ישראל מול ארבע אמריקות

written by ד"ר עדי שורץ | 05.11.2026

תוצאות הבחירות לקונגרס האמריקני מבשרות על שנתיים קשות לישראל ביחסיה עם ארצות הברית. הכיוון שתפסה המפלגה הדמוקרטית, והתחזקותם של קולות עוינים בתוכה לישראל, מחייבים היערכות מדינית מיידית.

אבל מעבר להלם ולצעדים הטקטיים הדרושים כעת, ישראל צריכה להביט גם לשנים הבאות. השינויים בפוליטיקה האמריקנית לא התרחשו ביום אחד, וההתמודדות איתם מצריכה אסטרטגיה סדורה לטווח ארוך.

זהו סדר היום שישראל צריכה לגבש בבוקר שאחרי הבחירות: לשמר את בסיסי התמיכה בה, להגיע לציבורים שמתרחקים ממנה ולצמצם את השפעתם של הגורמים העוינים. לצורך כך, כדאי לחשוב על ארה"ב בתור "ארבע אמריקות", שלכל אחת מהן סולם ערכים ומטרות שונים. בהתאמה, גם הפעולה הישראלית מול כל אחת מהן צריכה להיות שונה.

הקבוצה הראשונה היא **הימין השמרני הקלאסי**, שמזכיר המדינה האמריקני, מרקו רוביו, הוא אחד ממייצגיו המובהקים. זהו ימין שמבין כי ישראל היא נכס, מכיר באויבים המשותפים ורואה בברית עם ישראל מרכיב חשוב בעוצמתה של ארצות הברית. מול המחנה הזה נדרשת עבודה רצופה: להעמיק קשרים, לטפח את דור ההנהגה הבא ולתרגם את השותפות לשיתוף פעולה מעשי.

הקבוצה השנייה היא **הימין המזוהה עם תנועת MAGA**. בתוכו צריך להבחין בין כמה זרמים שונים. מול מי שמפיצים אנטישמיות ותיאוריות קונספירציה על שליטה יהודית באמריקה, מרחב השכנוע הישראלי מוגבל. ישראל צריכה לחשוף את הטענות האלה ולפעול לצמצום השפעתם של מפיציהן.

ישראל היא נכס ברור

לצד אלה, יש ציבור רחב שהסתייגותו ממעורבות אמריקנית במלחמות מעבר לים אינה נובעת מאנטישמיות, כי אם משאלה לגיטימית: מדוע עליו לשלם בכספו ובחיי ילדיו על מלחמות במזרח התיכון? אלה אנשים שדואגים לפרנסתם, לקהילותיהם ולעתיד ארצם. אחרי מלחמות ממושכות ויקרות, בעיראק ובאפגניסטן לדוגמה, אין פלא שהבטחות על תיקון העולם והחלפת משטרים מעוררות אצלם חשד.

התשובה הישראלית לציבור זה חייבת להתחיל באינטרס האמריקני. רמת החיים בארצות הברית קשורה גם לסדר הבינלאומי: לנתיבי שיט פתוחים, לגישה לשווקים ולחומרי גלם וליכולת למנוע ממעצמות עוינות לשלוט באזורים חיוניים. נסיגה אמריקנית מהעולם לא תבטל את מאבקי הכוח

האלה, אלא תעניק לאחרים אפשרות לעצב את הסדר העולמי. התוצאה תורגש בסופו של דבר גם בכיסם של החקלאי, הפועל והצרכן האמריקני.

מלחמות העולם במאה ה-20 המחישו את גבולות ההתרחקות האמריקנית מצרות העולם. בשתיהן ביקשה ארצות הברית להימנע מכניסה למלחמה, ובשתיהן נכנסה לבסוף ללחימה, כאשר חשה כי האיום הגיע לפתחה. האוקיינוסים לא העניקו לה חסינות מפני המתרחש מעבר להם. ההנחה שאפשר להניח לכוחות עוינים לעצב את הסדר העולמי, בלי שהדבר יפגע בסופו של דבר בביטחונה ובשגשוגה של אמריקה, כבר התגלתה כאשליה שמחירה יקר.

איראן גרעינית שתוכל להרחיב את השפעתה במזרח התיכון תהיה בעיה אמריקנית, גם אם וושינגטון תנסה להפנות את מבטה למקום אחר. כאן בדיוק טמון יתרונה של ישראל: מדינה בעלת יכולת צבאית ומודיעינית עצמאית, שנלחמת באמצעות חייליה ונושאת בסיכונים בעצמה. היא מביאה לשותפות כוח ממשי ונכונות להפעילו. לאמריקנים המבקשים מבעלי בריתם לשאת בנטל, ישראל היא נכס ברור.

מכשול נוסף מול הימין המזוהה עם MAGA נובע מהזיהוי בין ישראל לבין יהודים אמריקנים המזוהים עם המפלגה הדמוקרטית ועם מאבקים פרוגרסיביים. חלק מהימין רואה ביהודים אלה יריבים בסוגיות הקרובות ללבם, ובהן הגירה, זהות לאומית ומאבקי תרבות. כאשר הם מזהים את מדינת היהודים עם יריביהם מבית, הכעס הפוליטי נהפך גם לעוינות כלפי ישראל. ישראל צריכה להתמודד עם הזיהוי הזה ולהבהיר שהחברה הישראלית, האינטרסים שלה ובחירותיה הפוליטיות עומדים בפני עצמם. יהודי ארצות הברית אינם שלוחה שלה, והיא אינה שלוחה של מחנה כלשהו בפוליטיקה האמריקנית.

הקבוצה השלישית היא **האגף הרדיקלי במפלגה הדמוקרטית**, ששולל את הלגיטימיות של הציונות ומציג את ישראל כישות שאין לה זכות קיום. מולו נדרש מאבק פוליטי ורעיוני. המטרה היא לצמצם את יכולתו להכתיב את עמדת המפלגה כולה, ולשם כך צריך לחזק את מי שמוכנים להתייצב מולו בתוך המחנה הדמוקרטי המתון.

וזו הקבוצה הרביעית והאחרונה: **הדמוקרטים המתונים והקלאסיים**. גם אם כוחם נחלש, אסור לישראל לוותר עליהם. מולם צריך לחזור ליסודות הערכיים של היחסים. כלומר, שישראל היא כוח חיובי במזרח התיכון. חברה חופשית הנאבקת במשטר האיראני ובארגוני הטרור חמאס וחיזבאללה, המדכאים את האוכלוסיות הנתונות למרותם ומאיימים על שכניהם.

גם בשאלה הפלסטינית צריך לומר לאותם דמוקרטים מתונים את הדברים בבירור: אנחנו לא כובשים במזרח התיכון, אלא עם ילידי. הציונות היא תנועת שחרור לאומית, והסיבה שאין כאן שלום היא הסירוב הפלסטיני להכיר במדינת לאום לעם היהודי בכל גבול שהוא. ישראל צריכה להחזיר את הטיעון הזה ללב הדיון עם הדמוקרטים. הזכות היהודית לחירות ולהגדרה עצמית שייכת לעולם הערכים שלהם. עליה להסביר זאת בביטחון ובעקביות.

סדר היום הזה דורש כמובן נוכחות מתמשכת בקונגרס, בתקשורת, בקמפוסים ובקהילות ברחבי ארצות הברית. אך הוא בעיקר דורש לדעת למי פונים, מה מבקשים להשיג ובאילו טיעונים משתמשים. ישראל צריכה כעת לשנס מותניים הרבה לפני מערכת הבחירות הבאה.

פורסם ב-JNS ישראל, בתאריך 04 בנובמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.